

# Mijn Giardia verhaal

Door: Lizzy Plat-Coelers, Kynologische Commissie DCN

Tot drie jaar geleden had ik wel eens van Giardia gehoord. Het kwam ook af en toe op mijn forum voorbij (ik heb een forum over rauwe voeding en gezondheid voor honden en katten). Dus ja, ik had er van gehoord, wist globaal was het is, maar had er zelf nog nooit mee te maken gehad. Tot bijna vier jaar geleden, toen Sjoerd bij ons kwam wonen. De eerste vijf weken was Sjoerd de blijste gezondste pup op deze aarde. Hij speelde wat af, dook in iedere sloot en plas die hij in het bos tegen kwam en genoot van het leven.



En op 14 weken kreeg hij ineens af en toe flinke diarree. Ik dacht "gut, misschien even de ontlasting laten controleren op wormen" (want ik gebruik geen preventieve ontwormingsmiddelen, omdat preventief ontwormen niet bestaat - ontwormen zonder te weten of je hond wormen heeft is als een paracetamol innemen voor het geval dat je morgen hoofdpijn krijgt) en stuurde een ontlastingsmonster naar het laboratorium "het Woud". Dat kwam negatief terug. Maar de diarree bleef. Ik dacht "hee, misschien toch eens op Giardia laten controleren". Drie dagen later kwam de uitslag: Giardia +, oftewel Giardia positief. Vol goede moed gaf ik Sjoerd een kuur Panacur volgens de instructies van "het Woud". Helaas, na de kuur was Sjoerd nog steeds Giardia positief. Opnieuw een kuur Panacur gegeven, 5 dagen Panacur, 5 dagen pauze, 5 dagen Panacur. Een paar weken later opnieuw ontlasting laten controleren. Giardia positief.... In overleg met "het Woud" opnieuw Panacur gegeven (zij stonden zeer negatief tegenover Metronidazol, een antibiotica die ook wel ingezet wordt tegen Giardia, maar die gelijk ook de volledige darmflora van de hond naar de knoppen helpt - voorzichtigheid geboden dus). Helaas, behalve dat Sjoerd ontzettend ziek werd van deze Panacur kuur (wij zelfs één avond gevreesd hebben voor zijn leven, zo ziek was hij) was hij nog steeds Giardia positief. Het huilen stond ons inmiddels nader dan het lachen. Want behalve de behandeling met Panacur waste ik iedere dag alle kleedjes op 70 graden, sopte ik de hele woning en auto, stoomde ik alles in huis wat er te stomen viel en brandde ik ieder keer als Sjoerd gepoept had in de tuin de plek weg met een onkruidbrander. Ook waste ik Sjoerd z'n achterkant iedere keer als ie gepoept had. We hadden een tuinslang naar de keuken aangelegd zodat ik hem buiten met warm water kon wassen. En zodra we de deur uit gingen, zette ik een UV-C lamp aan, UC-V licht vernietigt de Giardia cystes. Ik was eigenlijk dag en nacht met Giardia bezig.

Sjoerd had ook erg te lijden van de Giardia. Want behalve de dunne ontlasting, de misselijkheid en buikpijn die hij voelde, was hij echt heel onrustig. Je kon aan alles zien dat hij niet goed in zijn vel zat.

Omdat ik niet erg van gif en antibiotica ben en nu genoeg gif in mijn lieve pup had gegooid, ben ik met Sjoerd afgereisd naar Amsterdam, naar een holistisch dierenarts. Sjoerd kreeg daar acupunctuur en een Chinees middel mee naar huis tegen Giardia. Na een aantal weken gebruik was hij nog steeds Giardia positief, maar hij deed het eigenlijk best goed. Eigenlijk was zijn ontlasting prima te noemen en hij voelde zich veel beter. We moesten nog even doorzetten met dit middel. En jawel hoor, na een paar weken gebruik van dit middel testte Sjoerd eindelijk negatief! Ik heb letterlijk een dansje gemaakt!

Enkele weken later kreeg Sjoerd weer diarree. En ondertussen herkende wij Giardia diarree wel (aan kleur en geur). Opnieuw een Giardia test. En wederom Giardia positief. Ik was nu behoorlijk radeloos en ik had zin om mijn haar uit mijn hoofd te trekken! We zijn weer terug gegaan naar Amsterdam, andere Chinese middelen en ondersteunende middelen mee gekregen en met hernieuwde moed gingen we er weer tegen aan. Na enkele weken was Sjoerd weer vrij van Giardia, Godzijdank.

Sjoerd was enkele maanden Giardia vrij tot hij een ongeluk kreeg met een stok. Mijn honden mogen niet met stokken spelen dus toen Sjoerd in het bos een stok pakte riep ik "LOS" en wat er precies gebeurde wist ik niet maar Sjoerd gaf een ijzingwekkende gil. Hij liet zich niet in zijn bek kijken en stond te trillen op zijn poten. Dus een ritje dierenarts. Sjoerd is onder zeil gebracht zodat mijn dierenarts de boel goed kon inspecteren. Er zat een flink diep gat onder zijn tong. Mijn dierenarts heeft drie splinter uit het gat verwijderd en de wond goed schoongespoeld. We kregen NSAID mee naar huis tegen de pijn. Een holistisch dierenarts en goede bekende van mij zei al "geef niet te lang NSAID want dat is slecht voor zijn darmen en voor je het weet heeft hij weer Giardia". Ik heb daarom niet te lang pijnstillers gegeven maar dat mocht niet baten, twee weken later was het zo ver.... Diarree en Giardia positief. We zijn echt in huilen uitgebarsten. Nu een kuur gedaan met het middel Parasietmix Inwendig in een zeer hoge dosering, met ondersteuning van de kliniek in Amsterdam. Ik besloot toen ook dat Sjoerd vanaf nu 100% aan de riem ging, zodat er geen kans meer was dat hij in sloten zou springen (hij zag sloten voor ik ze zag en lag erin voor dat ik met mijn ogen kon knippen), uit plassen water te drinken, viezigheid of gras of planten te eten.

Ondertussen adviseerde een natuurgeneeskundig therapeut voor honden mij om Sjoerd te laten controleren op vitamine B12, foliumzuur, vitamine D en zink, omdat hij best wel lang Giardia heeft gehad en omdat meerdere keren opnieuw besmet is geraakt en kennelijk vatbaar is. Via mijn eigen dierenarts bloed laten prikken en oplaten sturen naar het laboratorium. Sjoerd had een flink tekort aan vitamine B12, maar ook aan foliumzuur, vitamine D en zink. Die verdorde Giardia had de darmvilli van de dunne darm zo ernstig aangetast dat Sjoerd problemen had gekregen met de opname van voedingsstoffen. Wat weer een verminderde weerstand veroorzaakte en hem vatbaarder maakte voor een nieuwe Giardia infectie. Middels suppletie (o.a. B12 injecties en later B12 smelttabletten, zink capsules, vitamine D druppels, etc.) hebben we dat opnieuw op peil moeten brengen. Sjoerd had door de Giardia nu vaak echt heftige buikpijnen. Hij werd dan 's nachts wakker, maakte ons dan wakker en dan wilde hij maar twee dingen: yoghurt en steun. We hebben heel wat nachten op de bank geslapen. Arme lieve jongen...

Goed, vele weken later was Sjoerd ein-de-lijk weer Giardia vrij. En Sjoerd is inmiddels ruim twee jaar Giardia vrij. Maar daarmee is het leed nog niet geleden.

Want door die langdurige Giardia infectie, door al die kuren Panacur, door al die Chinese kruiden tegen Giardia (dat is natuurlijk ook niet alleen maar een onschuldig spulletje, ook al is het natuurlijk) is Sjoerd zijn darmmicrobioom flink naar de knoppen. We hebben een "DoggyBiome gut health test" laten doen in Amerika en uit dit onderzoek bleek dat Sjoerd een teveel aan Clostridium Perfringens in zijn darmen heeft. En net op het randje zit van te weinig verschillende soorten gunstige bacteriën. En van sommige gunstige bacteriën ook net te weinig in zijn darmen heeft. Deze darmmicrobioom disbalans zorgt voor genoeg gezondheidsproblemen. We zijn de afgelopen anderhalf jaar heel druk bezig om het darmmicrobioom van Sjoerd weer gezond te maken. Met behulp van bottenbouillon (zie volgende nieuwsbrief), soil based probiotica, S. Boulardii (een soort probiotica maar eigenlijk eerder een soort gist), spijsverteringsenzymen, poeptransplantatie-pillen (uit Amerika geïmporteerd, van AnimalBiome), rauwe kefir en rauwe yoghurt, huminezuur, etc. etc.

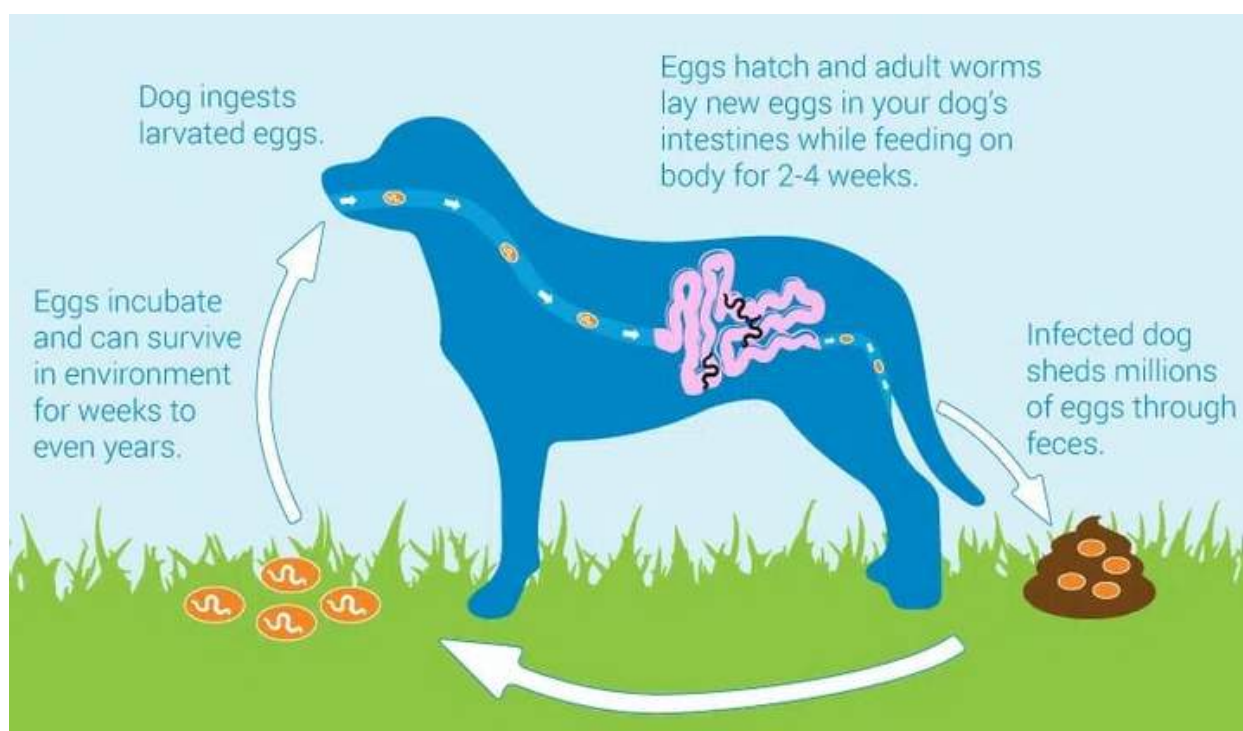
Ook wordt Sjoerd behandeld met acupunctuur, om opnieuw energiebalans te krijgen van milt, lever, bijniere, maag en darmen. We hebben ook een voedingsintolerantie onderzoek laten doen, maar gelukkig zit daar het probleem niet.

Sjoerd komt er wel helemaal bovenop, dat weet ik zeker!

Oh, voor wie nu denkt dat Sjoerd een zielig ziek dood vogeltje is: nou echt niet! Het is een 35 kilo wegende heerlijke vrolijke blij zeer actieve hond! Hij heeft geen diarree meer, al ruim anderhalf jaar niet. Maar Sjoerd z'n probleem was o.a. dat hij af en toe teveel lucht in zijn maag had en opzwol. En dat is vette paniek want dan bestaat er een reële kans op een maagtorsie. We zijn daarmee natuurlijk weer naar de dierenarts geweest en er was in de verste verte geen sprake van een maagtorsie maar de schrik zat er goed in. Dat opzwellen lijkt nu goed onder controle. Maar verder laat hij nog steeds redelijk veel boeren, is hij soms winderig en heeft hij heel af en toe buikpijn. Ook heeft hij af en toe oorontstekingen door teveel aan gisten in zijn oor (niet goed functionerende darmen zorgen heel vaak voor oorontstekingen). Ook rommelen zijn ingewanden net even te hard en te vaak. En heeft hij vaak last van zijn anus (jeuk), sopt hij daar regelmatig, wat resulteert in roze plekken naast zijn staart. We zijn druk bezig al deze problemen te tackelen en we zijn op de goede weg! We zien nog steeds verbetering en er gaan zelfs weken voorbij dat er niks meer aan hem te merken is!

Dus nou. Ik weet wat Giardia is. En ik weet wat een drama het kan zijn. En Giardia kent nog maar weinig geheimen voor mij. Wat een takke parasiet is dat zeg! Krijg je een prachtig gezonde pup, super zorgvuldig afgespeend op de juiste voeding, getiterd in plaats van blind gevaccineerd: wordt je pup zo te grazen genomen door een ellendig eencellig etter!

Overigens is het de moeite waard om te vertellen dat mijn andere volwassen honden nooit besmet zijn geraakt met Giardia door Sjoerd. Ze zijn wel regelmatig getest. Er wordt wel eens geschreven of gezegd dat je ook je andere dieren preventief moet behandelen maar dit klopt niet en wordt ook afgeraden door de Universiteit Utrecht. Later daarover meer. Ook zijn Leo en ik zelf nooit besmet geraakt. Er wordt vaak gesuggereerd dat Giardia een zoönose is, maar overdracht van hond naar mens is zeer onwaarschijnlijk. Ook daarover later meer.



## Wat is Giardia eigenlijk?

Giardia is de naam van een eencellige parasiet die in de dunne darm van je hond kan leven. Een hond raakt besmet door het opeten van de parasiet, bijvoorbeeld door het drinken van slootwater, water uit plassen, of het likken van zijn poten nadat hij buiten is geweest. Honden doen dit allemaal en dat maakt een Giardia besmetting moeilijk te voorkomen. Als de parasiet is ingeslikt, vermenigvuldigt de parasiet zich in de darmen.

De incubatietijd, oftewel de tijd tussen besmetting en het ontstaan van de eerste klachten, is zo'n 5 tot 16 dagen.

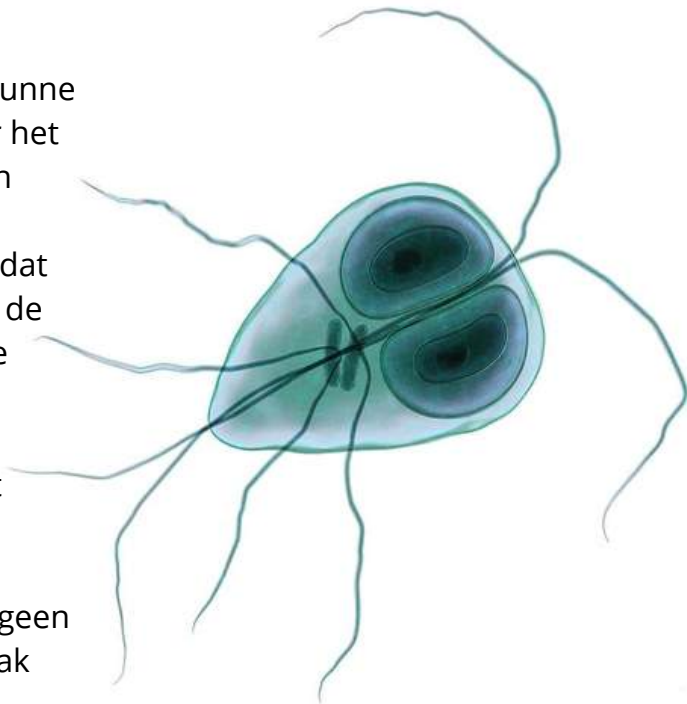
De meeste honden die besmet zijn door Giardia hebben geen symptomen. Honden met Giardia symptomen hebben vaak last van slijmerige ontlasting. Verder krijgen honden ook chronische, bleke en stinkende diarree. Soms is de diarree oker-geel of groen. Vaak is de diarree intermitterend (de ene dag wel, de andere dag geen diarree). De symptomen op een rij:

- Diarree (soms intermitterend)
- Oker gele of groene diarree
- Slijmerige ontlasting
- Buikpijn
- Gasvorming
- Braken
- Verlies aan eetlust
- Doffe vacht

Een hond hoeft niet alle symptomen te laten zien, de hond kan slechts last hebben van één symptoom, bijvoorbeeld alleen gele/groene diarree.

Om vast te stellen of je hond Giardia heeft kun je een ontlastingsonderzoek laten doen. Dit kan bij de dierenarts. Omdat Giardia intermitterend uitscheid, kan het zinvol zijn om 3 dagen achter elkaar te testen of een mengsel te nemen van drie dagen opgespaarde ontlasting. Met de huidige antigeentesten zou dit niet nodig moeten zijn, omdat deze test de aanwezigheid van antigenen van de parasiet meet. Maar kwaad kan het zeker niet. Bewaar de ontlasting die je opspaat koel. Je kunt ook ontlasting insturen naar laboratorium "Het Woud". Zij testen met een antigeen test en doen een microscopisch. "Het Woud" adviseert om van één dag ontlasting in te sturen.

Helaas is geen enkele test 100% betrouwbaar, ook de antigeentest is niet 100% betrouwbaar. Het komt weleens voor dat met een test de parasiet niet gevonden wordt, terwijl het dier wel besmet is.



Het komt ook andersom voor, de hond vertoont geen symptomen, draagt daadwerkelijk geen Giardia meer bij zich maar de hond test nog wel positief (vals positief). Een positieve sneltest bij symptoom loze dieren duidt ook niet altijd op Giardia, maar geeft slechts aan dat er cystewand-eiwit aanwezig is. Dat kan ook nog enige tijd aantoonbaar zijn na een infectie.

Meer daarover op:

<https://www.uu.nl/onderzoek/veterinair-microbiologisch-diagnostisch-centrum/giardia>

[https://www.uu.nl/sites/default/files/art.\\_giardia\\_deel\\_1\\_tvd\\_juli\\_2015.pdf](https://www.uu.nl/sites/default/files/art._giardia_deel_1_tvd_juli_2015.pdf)

[https://www.uu.nl/sites/default/files/art.\\_giardia\\_deel\\_2\\_tvd\\_aug\\_2015-1.pdf](https://www.uu.nl/sites/default/files/art._giardia_deel_2_tvd_aug_2015-1.pdf)

Bij langdurige diarree kunnen de dieren vermageren, een lagere weerstand krijgen of de vacht kan dof worden. Dit komt omdat voedingsstoffen niet voldoende kunnen worden opgenomen door de dunne darm.

De meeste honden vertonen geen symptomen van Giardia. Maar daarop zijn uitzonderingen:

- · Puppy's die besmet raken hebben vaak wel last van Giardia.
- · Honden met verminderde weerstand hebben vaak wel last van Giardia.
- · Een volwassen en gezond dier met erg veel Giardia parasieten laat vaak symptomen zien.

Met Giardia besmette honden, ook al vertonen ze geen symptomen, verspreiden de Giardia via de ontlasting. Op deze manier komt de parasiet in de omgeving. De eitjes van Giardia zijn besmettelijk voor andere dieren. Giardia overleeft lang in de omgeving. Vrieskoude heeft bijvoorbeeld geen invloed. Op plekken waar veel honden komen, zijn bijna altijd Giardia parasieten te vinden. Dus op uitlaatplaatsen, parken en bossen waar honden toegestaan zijn, hondenshows, terreinen van hondenverenigingen, pensions en asielen: allemaal plaatsen waar Giardia voor komt. Stilstaand water met daarin Giardia kan echt een grote bron van besmetting zijn. Dus is je hond bevattelijk voor Giardia of heeft je hond Giardia: houdt hem dan uit het water.

Eenmaal in de darmen vermenigvuldigt de parasiet zich. Hiervan hoeft je hond geen last te hebben, maar als je hond nog erg jong is (en zijn immuunsysteem nog niet volledig ontwikkeld is) of als je hond een verminderde weerstand heeft, of de parasiet zich sterk vermenigvuldigt heeft, dan kan dit wel voor klachten zorgen.

Voor het behandelen van Giardia bij honden wordt het ontwormingsmiddel Panacur gebruikt. Noot Lizzy: vaak wordt geadviseerd om 3 of 5 dagen Panacur te geven. Mijn ervaring (en niet alleen bij mijn eigen hond) is dat dit onvoldoende is. Een kuur van 5 dagen Panacur (niet te krap gedoseerd, dus naar boven afronden, niet naar beneden afronden), 5 dagen pauze en opnieuw 5 dagen Panacur is vaak effectiever. Tijdens de behandeling is het echt verstandig om de achterhand en anus van je hond regelmatig te wassen met een goede hondenshampoo.

Als de klachten niet verdwijnen kun je de kuur Panacur herhalen. Helaas komt het ook voor dat honden niet reageren op een behandeling omdat de parasiet erg hardnekkig is en herbesmetting om de hoek loert. Overigens doodt Panacur niet alle Giardia. Dat geldt tevens voor Metronidazol (Metrobactin). Deze middelen verlagen de infectiedruk met als doel de hond in staat te stellen de infectie zelf te verhelpen.

Giardia kan helaas lang buiten een dier overleven. Vooral in koude en vochtige omgevingen blijven ze lang leven. In water onder de 10 graden Celsius kunnen kan Giardia tot wel drie maanden overleven. Giardia overleeft slecht in de volle zon en bij droogte

Om de kans op herbesmetting te verminderen zijn er wel dingen die je kunt doen.

Zo zijn er middelen die Giardia kunnen doden en die gebruikt kunnen worden om de omgeving schoon te maken. Chloor en Quaternaire ammoniumzouten zijn daar van de meest effectieve. Deze stoffen kunnen Giardia doden. De ruimte dient vooraf al schoongemaakt te zijn met water en zeep en daarna nagespoeld en gedroogd te worden. De inwerktijd bedraagt vijf minuten.

Als heet water lang genoeg heet kan blijven, minimaal 1 minuut warmer dan 70 graden, kan het de Giardia parasiet doden. Met wassen op 60 of liever nog 70 graden en daarna drogen in de wasdroger kunnen bijvoorbeeld kleden, kleren en manden ontsmet worden. Heb je geen droger? Leg de stoffen na het wassen in de felle zon.

Als je hond in de tuin poept is het raadzaam de ontlasting direct op te ruimen en de plek waar de ontlasting heeft gelegen te branden met een onkruidbrander. Chloor is overigens helemaal niet zo effectief tegen Giardia en dat moet je toch ook niet willen gebruiken in je tuin.

Het is zinvol om de omgeving van de anus van je hond ook regelmatig te wassen met een zachte, niet irriterende zeep of shampoo. Het stomen van de vloer en ligplekken van je hond is ook zeer effectief om Giardia in de omgeving te doden. Maak ook de voer en waterbakken elke dag schoon.

In het volgende stuk ga ik belangrijke tekst quoten uit de artikelen (links hierboven in het artikel gegeven) van de Universiteit Utrecht. Hier en daar heb ik de tekst iets aangepast om de leesbaarheid te vergroten. Nogmaals, de volledige tekst kun je lezen in de links hierboven gegeven.

De beweeglijke trofozoieten in verse ontlasting zijn niet infectieus, het infectieuze stadium is namelijk de cyste. Uitscheiding kan intermitterend plaatsvinden en gedurende vier tot vijf weken aanhouden. De cyste is zeer resistent voor omgevingsinvloeden en dit verklaart de hardnekkigheid van de besmetting van de omgeving. Hoe kouder en vochtiger de omgeving, hoe langer de cyste infectieus blijft. In water kouder dan 10 graden Celsius, maar boven het vriespunt, kan deze bijvoorbeeld tot drie maanden overleven. In een droge omgeving met direct zonlicht is de cyste 'slechts' enkele dagen infectieus.

Dieren kunnen asymptomatisch drager zijn van Giardia en zo ongemerkt de omgeving langdurig besmetten. De infectie wordt verkregen via fecaal-oraal contact, besmet water of voedsel. Hoewel Giardia de mucosa niet invadeert, kunnen ook symptomen buiten het maagdarmkanaal ontstaan. De parasiet induceert namelijk immunoreacties bij de gastheer waarbij onder andere eosinofielen en Th2-cellen betrokken zijn. Daarnaast kunnen maldigestie, malsecretie en malabsorptie leiden tot vermagering en een lage albumineconcentratie. De maldigestie, malabsorptie en malsecretie die optreden, worden onder andere veroorzaakt door lekkage ten gevolge van verstoring van de 'tight junctions', atrofie van de 'brush border microvilli' en darmvilli (maar de crypten blijven intact), activatie van leukocyten (Th2), afname van de darmpariëtale barrière, disaccharidedeficiënties, een toename van enterocytenapoptose, anionhypersecretie en versnelde passage.

De ernst van de symptomen is sterk afhankelijk van onder andere de immuniteit van de gastheer, de Giardia-stam, de leeftijd en voedingstoestand van de gastheer en van eventuele co-infecties.

De kans dat de mens door een hond of kat besmet wordt met Giardia, is heel erg klein. Het gaat dan hoogstwaarschijnlijk niet om voor de hond- of kat specifieke assemblages gaat, omdat deze bij de mens zelden tot nooit worden gevonden. Infectie betreft dan humane assemblages die binnen een honden- of kattenpopulatie circuleren (7). Het is echter niet uit te sluiten dat in die gevallen de mens de bron is voor een besmetting van de kat of de hond, indien deze geïnfecteerd raken met voor de mens specifieke assemblages A en B. Noot Lizzy: met andere woorden: de kans dat de hond de mens besmet is zeer klein. De kans is groter dat de mens de hond besmet. Ik weet niet hoe het met jullie honden zit maar de mijne zijn dol op mensenpoep (van wandelaars die in het bos gaan zitten ontlasten). Let daar dus op.

Omdat de sensitiviteit en specificiteit van deze testen niet 100 procent bedraagt, sluit een negatieve test een infectie niet volledig uit. Trofozoieten worden met name bij ernstige diarreeklachten aangetoond en cysten kennen intermitterende uitscheiding. Anderzijds bevestigt een positieve test niet persé dat Giardia de oorzaak is van aanwezige symptomen, alleen dat Giardacysten of cystewand-eiwitten aanwezig zijn. Dr. Overgaauw. vonden bij 152 gezonde huishonden en 60 katten zonder symptomen in 15,2 procent, respectievelijk 13,6 procent, van de dieren Giardacysten in de feces. Noot Lizzy: dit bevestigt wat ik eerder in het artikel heb geschreven. Een test is niet 100% betrouwbaar, honden kunnen negatief testen terwijl ze positief zijn. Een hond kan ook positief testen terwijl er geen Giardia besmetting meer bij de hond aanwezig is.

In een Europese studie door Epe et al. (15) werd bij honden en katten met diarree of braken met een sneltest naar Giardia gezocht. Van de 8685 onderzochte honden bleek 24,8 procent positief en van de 4214 katten was dit 20,3 procent. Omdat de cysten van Giardia intermitterend kunnen worden uitgescheiden, kan een test foutnegatief zijn. Dat risico kan ook bij de sneltest optreden. De betrouwbaarheid neemt toe wanneer drie achtereenvolgende dagen wordt getest. Bij voorkeur driemaal apart testen of, met het oog op de kosten, met een mengmonster, of starten met een eenmalig monster en pas als die negatief test de volgende dag(en) meenemen.

Een fout-positief resultaat kan met de sneltest optreden als er nog wel cystewand-eiwit in de darm aanwezig is, maar geen vitale cysten of trofozoieten. Klinisch beeld leidend bij diagnostiek. Omdat artsen Giardia ook bij gezonde mensen en dieren kunnen aantonen, moet het klinische beeld altijd leidend zijn. Wanneer in een gesloten populatie bij een gezond individu zonder klinische symptomen trofozoieten, cysten of eiwitten worden aangetoond, is géén therapie noodzakelijk. Het is wel nuttig het dier in de gaten te houden en bij het ontstaan van klinische klachten opnieuw te testen.

Therapie is zinvol bij hardnekkige Giardiasymptomen in open risicopopulaties zoals asielen en kennels. Er is geen duidelijke correlatie tussen het aantal gevonden cysten in feces en de ernst van de infectie. Hetzelfde geldt voor de aanwezigheid van trofozoieten in de feces. Dit duidt niet altijd op een ernstige infectie, maar geeft aan dat er waarschijnlijk versneld transport door de darm optreedt (door Giardia of andere oorzaken).

Een positieve sneltest bij symptoomloze dieren duidt ook niet altijd op Giardia, maar geeft slechts aan dat er cystewand-eiwit aanwezig is. Dat kan ook nog enige tijd aantoonbaar zijn na een infectie. Noot Lizzy: dit is echt een belangrijke om te onthouden. Wanneer je hond geen symptomen heeft van Giardia en toch positief test is behandelen niet noodzakelijk (zoals hierboven ook al beschreven).

Geadviseerde behandeling : Als de diagnose Giardia is gesteld, is als eerste keus medicijn, dat is geregistreerd voor behandeling van Giardia-infecties bij honden, fenbendazol (Panacur) geïndiceerd gedurende drie dagen (eenmaal daags 50 mg/kg). Noot Lizzy: mijn ervaring is dat dit niet altijd goed werkt, drie dagen behandelen.

Bij recidieven en in risicopopulaties kan men proberen de infectiedruk zoveel mogelijk te verlagen door waar mogelijk de omgeving te behandelen. Herinfectie wordt niet voorkomen als een hond nog wel ontlasting eet van andere dieren of bijvoorbeeld drinkt uit de met Giardia besmette tuinvijver of plasjes in de tuin of op balkon.

Water van 45 graden ontsmet in 20 minuten, maar water van 70 graden heeft slechts 5 minuten nodig. Ook de wasdroger of het zonlicht kunnen bijdragen aan het ontsmettingsproces. Bij het reinigen en desinfecteren moet men de auto (van de uitlaatservice) niet vergeten. Omdat Giardia ook via oppervlaktewater besmetting kan geven, moet men voorkomen dat de hond of kat zichzelf opnieuw besmet door buiten hiervan te drinken, maar ook door gras af te likken en dergelijke. Reinig en desinfecteer waar mogelijk drinkbakken en fonteintjes regelmatig. Daarnaast adviseren we bij klinische infecties het wassen van de anus en mogelijk de achterhand. Het wassen van de gehele patiënt is niet aan te raden als dit gepaard gaat met stress.

Wanneer na behandeling onvoldoende klinische verbetering optreedt en andere oorzaken zoals co-infecties uitgesloten zijn, kan de hierboven beschreven therapie worden herhaald. Eventueel kan men overschakelen op het eveneens geregistreerde metronidazol gedurende vijf dagen (tweemaal daags 25 mg/kg) (18). Houd er bij dit laatste middel rekening mee dat soms neurologische bijwerkingen optreden. Er zijn aanwijzingen dat één dagelijkse dosering van 25 mg/kg/dag ook effectief is. Dat geeft een sterk verlaagde kans op bijwerkingen (15). Metronidazol is een antibioticum en moet dus terughoudend worden ingezet.

Bij meerdere honden of katten in een huishouden is het goed als men zich realiseert dat herinfectie door de patiënt zelf of vanuit de omgeving kan worden veroorzaakt, maar ook door een asymptomatische drager in huis. Noot Lizzy: ik vind het blind behandelen van andere dieren in het huishouden echt onverantwoord. Eerst testen, dan pas behandelen. We zien nu al grote resistentie optreden bij Panacur en bij Metronidazol dus zo maar gebruik maken van deze middelen is vragen om grotere resistentieproblemen. Metronidazol is nog maar voor 30% effectief, Panacur was voor 80% effectief maar we zien daarin al een daling en mij zou het niet verbazen dat we al richting de 50% gaan. Panacur wordt naar mijn beleving te vaak gebruikt als 'gewoon ontwormingsmiddel' en naar mijn beleving hadden we met dit middel veel zuiniger om moeten gaan. We hebben naast Panacur geen ander geregistreerd middel meer.

Tenslotte kan een maagdarm-dieetvoeding ondersteunend werken bij het herstel. Helaas is de ervaring dat ondanks alle maatregelen chronische gevallen kunnen blijven bestaan die niet of nauwelijks reageren op therapie. Groepen dieren, Gezien de prepatente periode (dat is de tijd dat een parasiet aanwezig is in de gastheer, voordat een parasitologisch bewijs van de aanwezigheid van de parasiet gegeven kan worden) van minimaal zeven dagen, lijkt het verstandig bij klinische infecties op zijn vroegst na acht tot tien dagen het fecesonderzoek te herhalen. Opnieuw testen is alleen nuttig als het dier nog klinische symptomen vertoont of indien sprake is van transport naar een gesloten Giardia-vrije populatie.



Wanneer de test nog steeds positief is, duidt dat mogelijk op een andere oorzaak van de klachten of recidief, bijvoorbeeld door onvoldoende werkzaamheid van de gebruikte medicijnen of tekortschieten van de therapietrouw. De test kan ook reageren op aanwezige cystewand-eiwitten of op (vooral) een herinfectie. Daarnaast kan Giardia immunologische veranderingen binnen en buiten het maagdarmkanaal opwekken waardoor chronische symptomen blijven bestaan. Noot Lizzy: ik denk dat we mogen concluderen dat dit bij Sjoerd duidelijk het geval is, zoals hierboven in mijn verhaal beschreven.

De conclusies :

- In de praktijk zijn fecesonderzoek, de sneltest en de centrifuge-sedimentatieflotatie-test geschikt voor de diagnostiek van Giardia.
- Voor een gezond individu zonder klinische symptomen met een positieve Giardia-test wordt geen therapie geadviseerd.
- Als eerste keus therapie wordt fenbendazol (50 mg/kg) (Panacur) gedurende drie dagen geadviseerd.
- Wassen van het perineum en achterhand wordt aanbevolen (niet perse het gehele dier).
- De omgeving bij recidiverende gevallen en in kennelsituaties volgens voorschrift behandelen met Quaternaire ammoniumverbindingen.
- de kans op overdracht van Giardia van hond en kat naar de mens is zeer klein (noot Lizzy: de kans van mens op hond groter).

De klinische betekenis van Giardia bij hond en kat wordt ernstig overschat.

Uit onze dagelijkse contacten met praktici blijkt dat veel collegae Giardia als een belangrijke en gevaarlijke darmparasiet beschouwen. Deze visie is begrijpelijk, maar feitelijk onjuist. Giardia is een veel voorkomende protozoaire darmparasiet, die maar in enkele gevallen tot diarree leidt. Het gebruik van gevoelige, niet kwantitatieve commerciële sneltesten heeft in de afgelopen jaren geresulteerd in overdiagnostiek van Giardia-infecties en veelvuldige onnodige behandelingen met een antibioticum of een anthelminticum (noot Lizzy : anthelminticum = ontwormingsmiddel). Het aantreffen van cysten - of trophozoieten in verse faeces- of het hebben van een positieve sneltest is zeker niet altijd de verklaring voor diarreeklachten. Het argument dat Giardia een zöonose is en daarom met kracht bestreden dient te worden heeft maar beperkte waarde: uit moleculair onderzoek blijkt vooralsnog dat de stammen die bij de mens en zijn gezelschapsdieren voorkomen grotendeels verschillend zijn. Met name bij jonge dieren met diarreeklachten waarbij veel cysten worden aangetoond is de causale betekenis hiervan aannemelijk en een gerichte behandeling (fenbendazole of metronidazole) gerechtvaardigd.

Mocht je naar aanleiding van dit artikel vragen hebben, schroom dan niet om contact met ons op te nemen. Email adres: [kc@dalmatierclub.nl](mailto:kc@dalmatierclub.nl).

Door: Lizzy Plat-Coelers, Kynologische Commissie DCN